

היה נוטל פרק שלישי סוטה

ב.

עין משפט
נר מצווה

1 א מיי פ"ד מהל' סוטה
הל"ג סמג עשין ו':
2 ב מיי פ"ג שם הל"י
סמג עשין ו':
3 ג מיי שם פ"ד הלכה
ד:
4 ד מיי שם הל"י:
5 ה מיי שם הל"י:
6 ו מיי שם פ"ג הלכה
ז:
7 ז מיי שם הל"י:
8 ח מיי פ"א מהל' סוטה
הל"ג סמג עשין יב
טוש"ע יו"ד סי' רנו ספי'
י:
10 ט ז מיי פ"ח מהל'
עכ"ל הל"י:
11 י מיי פ"א מהל'
תפלין הל"ד סמג
עשין כד טוש"ע יו"ד סימן
רע"א ספי' ו':

תוספות שאנץ

שהיא טמאה: דאמר קרא
מי המרים שמרים כבר
קודם מחיקה אלמא מחמת
דבר אחר הם מרים ואין
מרידותן נקרא על שם
בדיקותן דהא מקמי
מחיקה לאו בני בריה
יניחו: ל"ה: **מתני'**
מגילתה נגנת בצדי ההיכל
דכל כתיבי הקדש שיתן
ראוין לקרות בהן נגנוין
שלא יתבוז: ומנחתה
מתפורת אבית הודשן
ההואיל וקדשה בכלי
נשרפת בעזרה והיא
מתפורת בעזרה היינו
נשרפת כדא' לקמן ואלו
שנחנותיהן נשרפות וקא
חשיב לה לאה האומרת
ל"ה: והיא
מתמלאה גידין פ"ה הגידין
שבלחיה נופחין ונראית
מלאה גידין וגם בבשרה
נעשית שיטה שיטה של
נפוחה והכי תניא בספרי
כמין שרבישין מורקין
בד: שאם תחפר אות אחת
כגון אלף וה' אלהים אמת
אותו אות אחת בראשית
בראו אלהים: וה"ר מאיר
פ"י כגון הוה על הה"ל
אחרון יו"ד מברך את
השם:

(6) נראה דל"ל ס"ט ויסקי יו"ד
על הוה אמרין נמצא מברך
את השם.

קשיא דר"ע אדר"ע הסס קאמר מחיקה מעכבא. את האונס דכל
זמן שלא נמחקה אם אמרה איני שומה יכולה לחזור בה ולא אנסינן
לה להסקותה אבל אם נמחקה המגילה מערערין אותה על כרחיה
ואפי' לא קירצ הקומץ דהא והסקה קמא דקודם הקטרה להכי
דרשינן והכא קאמר קומץ מעכב את
האונס דכל כמה דלא קרצ קומץ אי
אמרה איני שומה לא אנסינן לה
להסקותה: **והורה ואמרה שופה אני**
לר"ע מהו להסקותה מרזוניה: **שינן**
מר דבר מר: **שמרים כבר**
קודם מחיקה. אלמא מחמת דבר
אחר הם מרים ואין מרייה על שם
קלת דיקתמס נקרא דהא מקמי
מחיקה לאו בני מיבדק נינהו:
מתני' **מגילתה נגנת**. י' צל"ז
ההיכל דכל כתיבי הקדש שאין ראויין
לקרות בהן נגנוין שלא יבזו: על
ציה הדשן שהיא צעורה ששורפין שם
פסולי קדשי קדשים ופסולי אימורים
שמחילתן לפניים מן הקלעים כדלמרינן
בשמיטת קדשים (ובחס 97 קד): שלשה
ציה הדשן הם דהואיל וקדשה
בכלי נשרפת צעורה. והאי מתפורת
היינו נשרפת כדלמך לקמן (ד' נג). ואלו
שמחנותיהם נשרפות וקא חשיב לה
האומרת איני שומה: **ואין מגילתה**
נשירה להסקות זה סוטה אחרת.
דבעינן כתיבה לשמה דכתיב(י) ועשה
לה הכהן לה לשמה: **המים נשפכין**
כיון דלמרה טמאה איני בדוקה
ועומדת היא ומים המרים לא ניתנו
אלא לצד את הספק: **מערערין**
אותה. דלמא טעורה היא ומחמת
רמימותא קאמרה: **מתמלאה גידין**
הגידין שנלחיה נופחין ונראית
כמלאה גידין. וגם צורה נעשית
שיטה שיטה של נפוחה והכי תניא
בספרי(ט) כמין שרבישין מורקין זה:
שלא טמאה טעורה. שערי נקונו או
עורת נשים שאלא דרך שם. ולקמיה(ט)
פרין והא אמרינן צעלמא דשערי
נקונו לא נתקדשו וכ"ש עורת נשים
ומת מותר ליכנס למחנה ליה: **פדע**
שוכוס טולה לה. תראה ותלמד
בפרשת סוטה שהזכות טולה דלפינן
מונקתה ומורעה זרע ונקמה ע"י
זכיות כדי זריעת זרע ט' חדשים
וי"א יותר כדמפרש בגמ' (י): **מלמדה**
פולוס. מפרש בגמ' (י): **רבי יהושע**
אומר רוחה אשה בקז וסיפולוס
גרסינן. ובגמרא(י) מפרש מאי קאמר:
מכוס פירושינן. מפרש בגמ' (י) שמכה
את עלמו כשתלים להראות שהוא
עניו ולנוע: **גמ'** **לצנר**. סופר:
אם תחפר אות אחת. כגון א' וה'
אלהים אמת (ויכמי' י) או מיתר את
אחת כגון צראשית צראו אלהים:
דבר אחד יש לי. לקמן מפרש מאי
תשובה היא זו: **קצב שיכול למחות**.
ורבי ישמעאל סבר מוחקין לה מן
התורה ולא צעיי כתיבה לשמה
ואפרשת סוטה לתורה קא קפיד:
מאי קאמר ליה ומאי מהדר ליה.
מאי קאמר ליה ר' ישמעאל דקא
מהדר ליה ר"מ דבר אחד יש לי

מגילתה נגנת. ירושלמי תני נגנות תחת יצרו של היכל למה
צטיל לשחקה לול קטן היה שם ושם המים נשפכים
תני אין בהן משום קדושה מהו לגבול בהן את הטיוט מה צדק המים
נשפכים תני יש בהם משום קדושה: נמחקה המגילה ואמרה איני
שומה מערערין אותה למה שגרמיה
לשם שימחק כמה ימחק תני רבי
חנין צ"ש אומרים אחת וזה"א שמים
א"ר אילעאלי טעמא דצ"ה כדי לכתוב
י"ה: (6) **אמר ר'** ירמיה **למחוק לא**
מה"ת איבא בנייהו. תימה לרבי והא
צמי ר"מ נפסקו כבר המים המרים
כדלמרי(י) צפ' בתרא (לקמן 97 מו).
דר' יוחנן בן זכאי הפסיקין ועוד האמר
רבי (לעיל ד' פ'): מגילת סוטה שכתבה
קודם שחקבל עליה שצועה לא עשה
ולא כלום א"כ מ"ט דמ"ד מוחקין
לה מן המורה וליכא למימר מ"ד
מוחקין לה מן המורה לית ליה דרשא
א"כ אמאי אמר לר"ש לעיל (ד' יט): כדי
נכסה לימא לית ליה דרשא אלף הכי
משמע דרשא דרשא כ"ע מודו וליכא
למימר מ"ד מוחקין לה מה"ת כגון
אם נכתבה אותה פרשה בתורה לאחר
שקבלה עליה שצועה א"כ ש"ס שהסופר
לא נתכוין לשם סוטה אלף לשם ס"ת
ומה שאין מטילין קנקנתוס לתוך הדיו
לפרשת סוטה אפי' בזמן הזה משום
דכתיב זה ומחה דעעינן כתב שיכול
למחות וכיון דס"ל מוחקין לה מן
המורה ש"מ דקסבר דלאותה פרשה
אפילו כמזבז בתורה קפיד קרא
דבעינן שיכול למחות:

אבל תורה דסתמא כתיב הכי
נמי דמחיקתן. לפום האי
דימיו ה"מ למיפקר ולי לית ליה לת"ק
הא דתנן י כל גט שנכתב שלא לשם
אשה פסול כילד היה עובר בשוק
ושמע קול סופרים מקרינן וכו' וה"מ
למרוצי דילמא עד כאן לא אמר גבי
גט דסתמא פסול משום דאשה לאו
לגירושינן עומדת אבל סוטה אחר
שקייא לה ונסמרה סתמא להסקות
עומדת כדלמרינן צריש מסכת זבחים
(97 ב'): א"כ עד כאן לא פסלינן גבי
גט אלף משום דהתם וכתב לה אמר
רחמנא וכו' מיהו היכא דאינמתיק לשם
חלל לא הדרא מנתקא ע"י מחיקה
לשם לאה ולרבי אחי צר יאשה נמי
א"כ(י) דעשה קלת דכתב כסתמא ועשה
מיהו מהני קבלת דכתב כסתמא ועשה
לה ולא כתב ומחה לה דרשינן ליה
נמי אכתיבה דבעינן דלכתוב לשם
אלות צעולם מיהו אחי נמי האי דלא

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אנא אלא אפילו למיחש לזבוב דדילמא אתי
ויתבי אתגיה דדל"ת ומחיק ליה ומשווי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני
מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו אינו והא(י) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי
למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר
לי דבר כשבאתי אצל ר"ע אסרה עלי קשיא שמוש אשמוש קשיא
אסרה אאסרה בשלמא שמוש אשמוש לא קשיא מעיקרא אתא לקמיה
דר' עקיבא כיון דלא מצי קם אליביה אתא לקמיה דר"ו וגמר גמרא
הדר אתא לקמיה דר"ע סבר סברא אלא אסרה אאסרה קשיא קשיא
תניא רבי יהודה אומר אומר היה ר"מ ילכל מטילין קנקנתום לתוך הדיו
חוץ

שעושה רשע ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלל חיסור ויתור: ומשווי ליה ר"ש. כגון דל"ת דלחד: דבר אחד יש לי. ואינו
נמחק לגמרי: קשיא שימוש השימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם(י) ואמר הכא דר"י קודם: לא מלי למיקם
אליביה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על טמא טהור ומראה לו פניס ועל טהור טמא ומראה לו פניס: אסא לקמיה
דר"ו וגמר גמרא. המשניות סתומות כמו שהן כדגמיר להו מרבו ורבו מרבו: והדר אסא לקמיה דר"ע למיסבר סברא.
לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זה טמא וזה טהור זה אסור וזה מותר ועל מה כל דבר נאמן ועל איזה מקרא וזה
תלמוד שהיה צימי התנאים ולהבין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשלל צבית המדרש מהיכן ילמדוהו ולאיזה משנה ידמוהו:
חץ

(6) [לעיל יט: א] (3) [ט] [ט]
תוספות פסיקס כב. ד"ה
טבול ימנו: ד"ה ואלה
ותוס' זכוס: לב. ד"ה
בזממאי: א] [ט] [ט] תוספות
לקמן כל: ד"ה בן עזאי.
(4) [כמדות סב: וע'
תוספות לקמן כל: ד"ה
רז"ה] (5) [ס"א אינו
(1) [וכ"ה בפיסקא בגמ'
לקמן כל: ומזבז שם דלא
בדקונו הכי נשנטה ויכ"כ
במ"ט]. (2) [עירובין יג.
(3) [לעיל יט: א] (4) [עירובין
(5) [גמ"ס]. (6) [ב"ר
יג. (7) [ס"א צדיק
(8) [במדבר ה]. (9) [נשא ה].
(10) [ע"כ]. (11) [טו' עירובין
(12) [לקמן כל: א] (13) [נשא
(14) [לקמן כל: א] (15) [נשא
(16) [לקמן כל: א] (17) [שם].
(18) [לקמן כל: א] (19) [שם].
(20) [שם]. (21) [שם]. (22) [שם].

הגהות הב"ח

(6) נב' לו היתר את א':
(3) רש"י ד"ה קשיא וכו'
קודם והכא אמר דל"י:

גילוי הש"ס

מתני' מערערין אותה.
עין פרכי' איוב לט: כטו
שם מבאן אובר בן עזאי
וכי' ע' חגיגה ד' ג ע"א
דמ"ה נשים לשמוע:

מוסף רש"י

ואמרה איני שומה. ולא
הודיע למח' טמאה אני.
מערערין אותה. כלומר
פומחין פיה שלא נטויה
והואשפין את המים לתוך
גרונה (בכ"ז יט).
מערערין. לשון קריאה
גדול וזמנ' לק' ראובן דט
ה"ק. בקב ותפלות. ליות
צעלה עמה. מערשה
הי. להעשר (כתובות
סב). תפלה ליון כזמורת
מוטעין ויהא תפלותה
מזי לה בתשמש. מנ'
בקב ופרישות לפרוש מן
המפלות. לסיק אין טוב
שמלמדו תורה (לקמן כ"א).
קנקנתום. אדרימ"ט
(שד"ך פ"ג). שמא
תחסיר אות אחת. וה'
אלהים אמת אם תמטר
אל"ף הכי אתה מחריב.
וידבר ה' את מוסף את
אחת ותכנסו וידברו נאלמ
מחריב (שם). דבר אחד
יש לי. לקמן מפרש מאי
קמהדר ליה (שם). כתב
שיכול
וקנקנתום ירשמו ניכר
מלך (שם). מאי קא"ל.
רבי ישמעאל ומאי קא
מהדר ליה. רבי מאיר.
אומר ליה על חקר וימר
מהדר ליה קנקנתום יש לי
(שם). כיון דלא מצי קם
אליביה. רבי עקיבא היה
מחריב לניקס אלביה (שם).
וגמר גמרא. משניות
שקבל מרבותיו (שם). הדר
אתא לקמיה דר"ע.
שהיה חרף לפלפל ולדקדק
במה שלמד להשיב משניות
ומשניות על זו ועל ולמכר
(שם).

כתיב וכתב לה אע"ג דנכתבה לשום אשה אחרת דכשר לפוס דיחוי דרז נחמן זר יצחק א"כ האי דקאמר הכא התם וכתב לה אמר רחמנא אבל הכא לא כתיב אלא וכתב ולה כתיב גבי עשייה והא דפרק כל הגט (גיטין דף נד:) מפרש מ"ט פסלין לכל הני גיטין אי כתיב ותנן ספר כריתות ה"א למעוטי

האיך קמנא שנכתב שלא לשום אשה כתב רחמנא וכתב ואי לא כתיב אלא וכתב ה"א למעוטי האי דלא איהו כתב לה אבלי יש לו ז' נשים דליה קא כתב לה כשר כתב רחמנא וכתב לה דממעטינן היו לו שמי נשים וכו' אלמא דממעטי התם מוכתב גרידא היכא דנכתב לשם אשה אחרת וי"ל דשאני התם דלא הוה נריך למיכתב אלא ותנן לה ספר כריתות הילכך הוי וכתב קרא יתירא למעוטי נכתב לשם אשה אחרת אבל הכא לאו יתירא הוה האי וכתב הילכך לא ממעטיננה מיניה אלא היכא דלא אכתבי לשם אלות בעולם דכתיבי וכתב את האלות: **הא** מני ר"ע היא ובזכות כבר זה כרבנן. פירש ר"י דאשכחן הכי בספרי וזירושלמי כהדיל דסבר ר' עקיבא זכות מולה דגרס זירושלמי מני ר' טרפון אומר כל זכרונות שנאמרו בתורה לטובה חוץ מוזו שהיא של פורענות אמר לו ר"ע אילו נאמר מוזכרת עון ושחק הייתי אומר כדברך הא אינו אומר מנחת זכרון אלא לטובה אבל אי לא הוי אמר ר"ע כהדיל דזכות מולה הוה מוקי לה כרזי דמתני' (לקמן ד' כג:)

וסבר לה כרזי שפעון ונראה דלא הוה מלי לאוקמא כרזי דמדסיפא רבי רשא לאו רזי ועוד איכא למאן דאמר בפ"ק (לעיל דף נ:ו.) דצמתוונה פליגי רבי ורבנן: **לא** **טמא** **מת** **אלא** **אפי'** **מת** **עצמו**. קשיא לר' דהכא משמע דמכניס מת חמור מטמא מת הנכנס וצפרק בתרא דעירוצין בסופו (דף קד:) אמר רב טובי זר קיסנא אמר שמואל המכניס טמא שרץ במקדש חייב שרץ עלמנו פטור שנאמר מוזכר ועד נקבה תשלחו מי שיש לו טהרה במקוה ומת נמי איין לו טהרה במקוה וי"ש לתוך דהתם מיירי במכניס שרץ שלא נגע בו ושרץ לא מטמא צמא שא לאו נקט נמי שרץ ולא נצילה דאס נטמא המכניס מופוק ליה משום גופו שהיה נכנס טמא שרץ במקדש והכא ה"פ ולא טמא מת בלנב אמרו לאחר שפירש מן הטומאה אלא אפי' מת עלמנו דהויא טומאה בחיבורין צמניסו דחמיירי טפי מטומאה שלא בחיבורין כדאיתא בפ' שני דמסכת ע"ז (דף טז:):

ביעותותא מרפיא. תימיה לר"י והא דפרק בתרא דנדה (דף עה.) בגמרא צ"ט אומרים כל הנשים מתות נדות מ"ט דבי"ש אגב ציעמותא [דמלאכא] דמותא חזיא וז"ה פליגי עליה וקא מקשה התם אלא הא דתניא

צ"ט אומרים **כל** הנשים מתים זצין קרי כאן מצטרו ולא מחמת אונסו אלא טעמא דבי"ש וכו' אלמא דלא אמרי' ציעמותא מרפיא וי"ל ציעמותא דמלאך לא מרפיא דלא חזי אלא בשעת הולאת הנפש: **יש** **זכות** **תורה** **שנה** **אחת**. ירושלמי יש זכות מולה שנה אחת מנזכדננר לקאת ירחין תרין עשר יש זכות מולה שמי שנים מאחמון ויהי לשנתיים ימים (שמואל ז ג:) יש זכות מולה שלש שנים מאחאז וישבו שלש שנים אין מלחמה (מנליס א כב) אמר ר' יוסי כל אומן שלש שנים היה עסוק בצנות וכל אומן שמי שנים היה עוסק בתורה: מנחת זכרון כלל מוזכרת עון פרט כמזומנה הכי פירוש אימא דממנחת זכרון ליכא למילף זכרון זכות אלא זכרון עון ואין בכלל אלא מה שצפרט אס אומר אחת כן לא נמלאת מדת הדין מקופחת מה אס מדת הפורענות מעוטה הרי מוזכרת מידת הטובה מרובה על אחת כמה אלא מנחת זכרון יש לה זכות מוזכרת עון אין לה זכות: מלוא

היה נוטל פרק שלישי סוטה

חוץ מפרשה סוטה. ואפי' כס"ת: **משמו**. של ר"מ: **שצמדקש**. של כל סוטה וסוטה: **מאי בנייהו**. כלומר במאי קמייפלגי בצויה טעמא: **למחוק לה**. מפרשת סוטה שצספר תורה. לת"ק מחקינן לר' יעקב לא מחקינן: **כי הני סנאי**. דאפולגו נמי בצתיבה לשמה:

דאיניטיק. מכל נשים לשמה של זו: **אמר רב נחמן וכו'**. איהו נמי פריך דהני תנאי לאו כי הני תנאי ופריך לאריך גיסא ואית ליה נמי דרז פפא וה"ק איכא למיפרך להאי גיסא ואיכא למיפרך להאי גיסא: **כפב**. לה גט לגרש את אשתו ונמלך מלגרשה: **זן עירו**. ששמו כשמו והוא מאותה העיר: **שמי כשמן וכו'**. וזני עיר אחת אמנו וגט זה ראיז לי תניהו לי ואגרש בו את אשתי: **פסול** **לוגרש** **כו**. דדרשין לה לשמה דכתיבי וכתב לה ספר כריתות. **מני**. הכא כתיבי ועשה לה הכן: **מני**. הכא דקתני דכיון ששמה נבדקת ר"ש היא דלמר מקריב מנחתה ואח"כ משקה דאי לא אקרבה זרישא לא הוה מיידקה עד שמקרב מנחתה דכתיבי מוזכרת עון: **הא אמר אין זכום סולה**. צמתני' (לקמן ד' כ:): **ר"ע** **היא**. דלמר לעיל (ד' יט:.) משקרב הקומץ אינה יכולה לחזור צה אלמא מקריבי לה קודם ששמה: **צמחנה לוי**. צהר הצית דהא עורת נשים וגם שער נקמור לא נתקדשו בקדושת עורה והרי הן כשאר הר הנתיב: **עמו במחילתו**. וצמדנר נמי היו ג' מחנות לפנים מן הקלעים ממנה שהינה והלויס ימנו סביב לעשן הערות (במדנר א) זה מחנה לוי והדגליס ג' פרסאות) זה מחנה ישראל ומשה היה לוי וקאמר עמו: **שמה פרום נדה**. אגב ציעמותא דמיס המרים. והנדה והזו והזוה ובעל קרי אקריס צמחנה לויה כדלפינן בפסיס צפרק אלו דצרים (ד' סו:.) **פחדא לוימי**. דלגה צרינה צאה פתאוס אלא דואמת שמה יצולו אויצוס להורגה זומת את המקור מלהויזוי דס ואפי' בשעת וסתה. והיאס דנדה דלגה איתמר דקתני הגיע שעת וסתה ולא דדקה טמאה מפני שאורח זמנו צה ר"מ אומר אס היתה צמחנא והגיע שעת וסתה ולא דדקה טהורה אס דדקה אחרי כן ולאצמאה טהורה ולא אמר אורח זמנו צה צמחנה מסלקת את הדמיס:

ציעוסופא. הצאה פתאוס כגון זו שלא היתה חרידה עד עכשו ופתאוס היא מרגשת בצערה וכן באסתר צבאת לה שמועת מררני פתאוס: **מרפיא**. הדמיס. פותח את המקור: **מני מסני'**. דקתני יש זכות מולה **ע"י** שנים: **כדי הכרס העוצר**. דדריש ונקטה ע"י זכות כדי ומזרעה זרע כשיער שהעוצר ניכר צמעזבת: **הכאוי** **לספר**. לחיות ולצא לידי סיפור שצחו של מוקס: **ואע"פ** **שאין** **ראיה**. גמורה לדבר דזכות מולה י"צ חודש זכר לדבר. ולקמן) מפרש אמאי אינה ראייה: **להן מלנא מלכי ישפר עלין וגו'**. דינאל אמר לנזכדננר כשפתר לו החלוס שיהא נטרד מן האנשים ולהיות עם צבמה ויהיה להן מלכא אמנס המלך מלכי ישפר עלין עלמי מיצר בעיניך בהאמינן לעלמי: **וחטיך** **צדקה** **פרוק**. חטיך ע"י דדקה פדה: **ועוסיך** **צמיחן**. ועוונותיך צחינית העניים: **הן**

לה שמעו לשמה (שדוכין ג:) . וכתב לה אמר רחמנא. כמיז לה גבי כתיבה, הלא כתיב לה לגבי עשייה היינו ממוקה (שס.) למחנה לויה. כל הר הבית חוץ למחנה העזרה (פסחים יט.) . עמו. ומשה לוי היה (שס.) ותתחלחל. נמסמסם חלל גופה (מגילה יט.) . פחדא צמיח. דלגת יראה כי הלא מפני פחד כריסו והגיע שעת וסתה ולא דדקה טהורה שהחרידה ממלקת הדמיס, ציערותא מרפיא. הצהלות פתאוס שלס רואה אס שומע נבחה מרפיא (נדה טא.)

מסורת הש"ס

א) גיטין כד. ערוינן יג.,
ב) גיטין כ' וט"ן. א) [לעיל ג]
ג) ג' וע"ל. לקמן כ: [ע"ל]
ד) וע"ל. א) מוספתא:
ה) דלמיס פ"א ע"ש פסיחס סו. מיר מה' א) מגילה טו.,
ו) מה לע. עה., ט) [ע"ל]
ז) סנהדרין ק"ז. א) ז"ב ד.,
ח) [שדוכין נה:] א) דף
ט) [וע"ל מוספות]
י) [וע"ל מוספות]
יא) [וע"ל מוספות]
יב) [וע"ל מוספות]
יג) [וע"ל מוספות]
יד) [וע"ל מוספות]
טו) [וע"ל מוספות]
טז) [וע"ל מוספות]
יז) [וע"ל מוספות]
יח) [וע"ל מוספות]
יט) [וע"ל מוספות]
כ) [וע"ל מוספות]

תורה אור השלם

1. פי יקח איש אשה ויבזעלה ויהי אם לא יתקדש חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתות ונתן בקדה ושילקה מביחור.

דברים כד א
2. או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד את האשה לפניו וישעה לה הכותן את כל התורה הזאת: במדבר ה ל
3. והביא האיש את אשתו אל הכותן והביא את קרבנה עליה עשירית האפה קמח שערים לא יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה פי מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מן: ‏

במדבר ה טו
4. ויקח משה את עצמות יוסף עמו פי השבע השביעי את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את עצמותי מזה אתכם: שמות יג יט
5. והבואנה נעזרות אסתר וקריסה וגיורא לה ותתחלחל המלכה מאד ותשלח בגידיים להלביש את קרדיכי ולהחיר שקו מעלי ולא קבל: אסתר ד ד
6. ואם לא נטמאה האשה ויטוהרה הוא ויקחה ויזוהרה וזרע: במדבר ה כח

7. זרע יעבדנו יספר לארבע לדהו:

תהלים ככ לא
8. להן מלכא מלפי ישפר עלך וחסאך בצדקה פרק ויקחתי מביחור עין חן תנווא ארבה לשלוחתי: דינאל ד כד

גליון הש"ס

נב) והתניא טמא מת ע' ומסוי ד לג ע"א מתי"ה ונמוסאי: תוס' ד"ה בעיותא בו' כל הנשים צ"ל האנשים:

מוסף רש"י

חוץ מפרשת סוטה. אפילו בספר מורה דקסנר אס צה למחוק לה מן התורה מוק (שדוכין ג:) . של מקדש. מגילה של כל סוטה וסוטה (שס.) אין מגילתה כשרה להשקות בה סוטה אחרת. סוטה שנכתבה מגילתה ואמרה עמאה אני ופטורה אין מגילתה כשרה לסוטה אחרת, אלמא כתיבה לשמה צעיין והי"ה נמי דאין מחקינן לה מן המורה (שס.) כתב לגרש את אשתו ונמלך. וחזר צו מלגנר אותה (שס) וגיטין כד.) . פסול לגרש בו. אלמא וכתב לה משמע לשמה, הכי נמי כתיבי ועשה

לה שמעו לשמה (שדוכין ג:) . וכתב לה אמר רחמנא. הלא כתיב לה לגבי עשייה היינו ממוקה (שס.) למחנה לויה. כל הר הבית חוץ למחנה העזרה (פסחים יט.) . עמו. ומשה לוי היה (שס.) ותתחלחל. נמסמסם חלל גופה (מגילה יט.) . פחדא צמיח. דלגת יראה כי הלא מפני פחד כריסו והגיע שעת וסתה ולא דדקה טהורה שהחרידה ממלקת הדמיס, ציערותא מרפיא. הצהלות פתאוס שלס רואה אס שומע נבחה מרפיא (נדה טא.)

זו א מיי פ"ג מה' סוטה הליח ופי' הלכס ט: יז ב מיי טס פ"ג הליח ופי' הליד והלי יא סגנ עני ט: יח ג מיי פ"ג טס ופי' הלי"ח:

יב ד מיי פ"ג מה' גירושין הלי"ח [ב] סגנ עשין ט טו"ע אה"ע ס"י קלה טע"י ז:

ה (מיי פ"א מה' גירושין ה"ל א ג טו"ע טס טע"י [ב]:

ב ו ז מיי פ"ז מה' בית הגמורה הלי"ו וי"ג מה' צלח מתקדס הלכס ד סגנ לאיין דס ועשין קענ: **כא** ח מיי פ"ג מה' סוטה הלי"ט:

תוספות שאנין

למחוק לה מן התורה פורש סוטה שבספר תורה לחיק מחקי' לר' יעקבא לא מחקינן: לא תורה דחסם כתיבא הכי נמי דמחקינן וא"ת מאס שנא מהא דאמרי' בניטין הווא גבאר דעל לבי כנישתא ויהי ספר תורה לרביהתא אמר רב יוסף למאי ניהוש לה אי משום כריתות הא בע"י וכתב לה לשמה אלמא אמרי' דאע"ג דסתם כתיבא לא אמרי' [דהרין] לישמה דרוחק הוא לומר דרב יוסף פליג ארס פפא דהכא ואמר דשאני גט דאפי' כתב הסופר שם אשה ושם ארש לא מהני אם לא אמר ליה הבעל שיכתוב הגט אבל הכא גט טוטה מגילת סוטה שכתבה בלא מירת האשה כשרה ומטייה אמרינן דכיון דסתמא כתיבא הויא דמחקי. אבל ק' דהכא משמע דלהתלמד עדיף יותר ופי' בריש פ"ל כל הגט. אבל ק' מאי האי דקאמר בתר הכי דר' אחא לית ליה כתב לגרש את אשתו ונמלך כו'. הוא לא דמי גט ופליג ארס פפא דהכא שרץ חייב שרץ עלמנו פטור שנאמר מוזכר ועד נקבה תשלחו מי שיש לו טהרה במקוה ומת נמי איין לו טהרה במקוה וי"ש לתוך דהתם מיירי במכניס שרץ שלא נגע בו ושרץ לא מטמא צמא שא לאו נקט נמי שרץ ולא נצילה דאס נטמא המכניס מופוק ליה משום גופו שהיה נכנס טמא שרץ במקדש והכא ה"פ ולא טמא מת בלנב אמרו לאחר שפירש מן הטומאה אלא אפי' מת עלמנו דהויא טומאה בחיבורין צמניסו דחמיירי טפי מטומאה שלא בחיבורין כדאיתא בפ' שני דמסכת ע"ז (דף טז:):

אבל ק' מאי האי דקאמר בתר הכי דר' אחא לית ליה כתב לגרש את אשתו ונמלך כו'. הוא לא דמי גט ופליג ארס פפא דהכא שרץ חייב שרץ עלמנו פטור שנאמר מוזכר ועד נקבה תשלחו מי שיש לו טהרה במקוה ומת נמי איין לו טהרה במקוה וי"ש לתוך דהתם מיירי במכניס שרץ שלא נגע בו ושרץ לא מטמא צמא שא לאו נקט נמי שרץ ולא נצילה דאס נטמא המכניס מופוק ליה משום גופו שהיה נכנס טמא שרץ במקדש והכא ה"פ ולא טמא מת בלנב אמרו לאחר שפירש מן הטומאה אלא אפי' מת עלמנו דהויא טומאה בחיבורין צמניסו דחמיירי טפי מטומאה שלא בחיבורין כדאיתא בפ' שני דמסכת ע"ז (דף טז:):

במקוה דשרץ כדאמר בפ' דר' יעקבא דיש בנינו טהרה במקוה בעי גבי מפך דהחם איצטרך קרא במפך לומר דבעי בנינו ה"ז כתיב מוזכר לר' דבעי בנינו.) עמו במחציתו ובמדבר נמי היו ג' מחנות לפניס מן הקלעים מחנה שכונה והלויס יחנו סביב למשכן העדות זה מחנה לוי ומשה לוי היה וקאמר עמי ליה: ואשכח קרא דאמר וחינו פי' בהארכת זמן כלומר דקרא כתיב כשהבי"ה מאריך זמן עד ג' פעמים הלכך הוי"ל ג' שנים: